STŘEDISKO VÝCHOVNÉ PÉČE DOMAŽLICE

Kozinova 101, 344 01 Domažlice
tel.: 774 735 265, 774 717 526
email: info@svp-domazlice.cz

VÝROČNÍ ZPRÁVA

šk. rok 2025/2026

Obsah:

1 Charakteristika zařízení 2

1.1 Personální obsazení 3

2 Celkový počet klientů v SVP Domažlice za šk. rok 2025/26 4

3 Popis a hodnocení aktivit SVP 5

3. 1 Ambulantní oddělení 5

3. 1. 1 Terénní služby 6

3. 1. 2 Terapeutická ambulantní skupina 7

3. 1. 3 Práce s třídním kolektivem 8

3. 1. 4 Případové konference 8

3. 1. 5 Případová setkání 8

3. 1. 6 Výchovné komise 8

3. 1. 7 Spolupráce s dalšími institucemi 8

3. 1. 8 Přednášková činnost, metodické konzultace 9

3. 2 Internátní oddělení 10

3. 2. 1 Práce s klienty 14

3. 2. 2 Škola 15

3. 2. 3 Úspěšnost klientů po ukončení IP 16

3. 2. 4 Útěky, úrazy 17

3. 2. 5 Finanční příspěvek na úhradu internátního pobytu 17

4 Další aktivity 18

4. 1 Výjezdové aktivity 18

4. 2 Sponzoři 18

4. 3 Vzdělávání pracovníků SVP 18

4. 4 Akce pro zlepšení vybavenosti 18

4. 5 Praxe studentů, doučování 18

4. 6 Supervize 19

4. 7 Aktivity připravované pro šk. rok 2026/27 19

Závěr 20

Seznam zkratek 22

1 Charakteristika zařízení

Středisko výchovné péče v Domažlicích je zřízeno jako součást **Dětského diagnostického ústavu, střediska výchovné péče, základní školy a školní jídelny Plzeň, Karlovarská 67, 323 18.**

Sídlo SVP Domažlice: **Kozinova 101, 344 01 Domažlice**
Cílová skupina: Děti a mládež s rizikem poruch chování nebo s již rozvinutými projevy poruch chování a negativních jevů v sociálním vývoji, případně zletilé osoby do ukončení přípravy na budoucí povolání, nejdéle však do věku 26 let. Své služby dále poskytuje osobám odpovědným za výchovu a pedagogickým pracovníkům. Preventivně výchovná péče je ve SVP Domažlice poskytována ambulantní, internátní a terénní formou.

1. 1 Personální obsazení

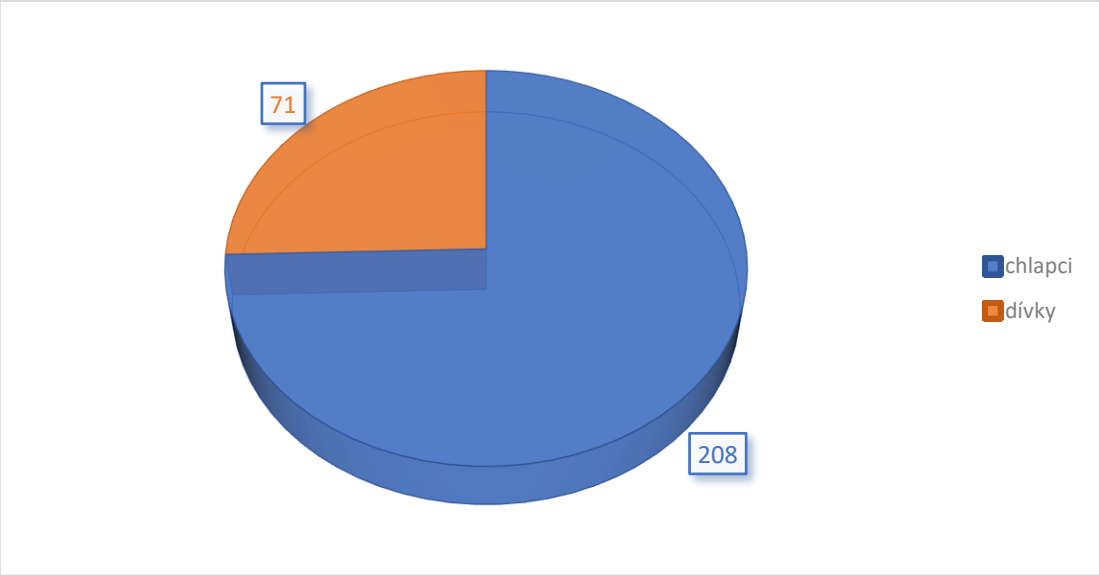
Ředitel SVP – Mgr. Viktor Vanžura (ředitel DDÚ, SVP, ZŠ a ŠJ Plzeň)

Personální obsazení SVP Domažlice

Vedoucí	**Mgr. Hana Tulačková**
Speciální pedagog	Mgr. Věra Firbachová
	Mgr. Drahoslava Šupová
Učitelka	Mgr. Jindřiška Jahnová
Sociální pracovnice	Bc. Václava Jandová
Vychovatelé	Mgr. Štefan Čáni
	Bc. Dana Langová
	Mgr. Vendula Pezlová – 0,5 úvazku (práce na ambulanci)
	Mgr. Martina Králová – 0,5 úvazku (práce na ambulanci)
Asistenti pedagoga	Josef Stajko
	Jolana Kupilíková
	Bc. Radka Pachlová
Provozářka – uklízečka	Drahoslava Wendlová – do 31. 12. 2025
	Vendula Baláková – od 2. 1. 2026

2 Celkový počet klientů v SVP Domažlice za školní rok 2025/26

Evidovaní klienti celkem : 279 ; z toho

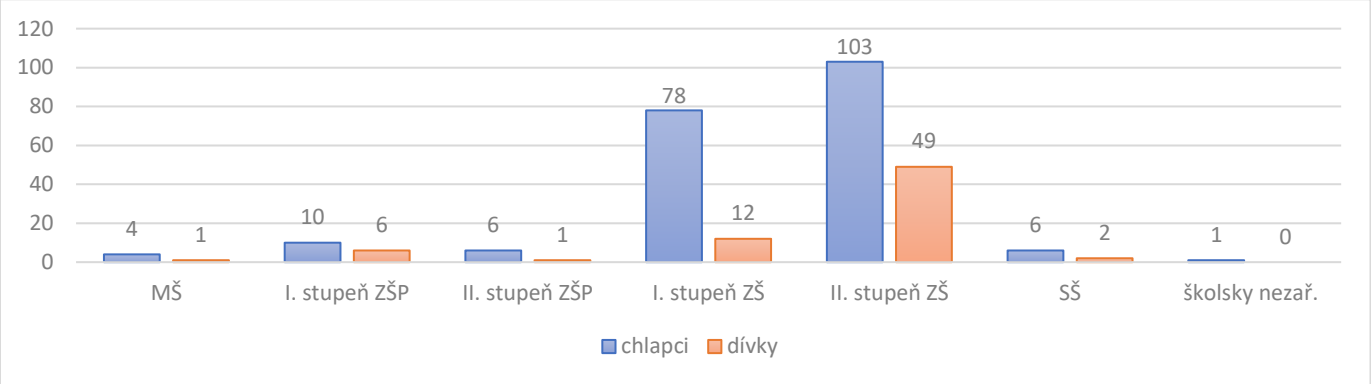

V tomto grafu jsou evidovány jen děti.
Ve 140 případech byla současně i úzce navázána spolupráce se školou, probíhaly pravidelné konzultace s třídními učiteli.
Pracujeme vždy jak s dítětem, tak jeho zákonným zástupcem, oba podepisují ambulantní smlouvu.

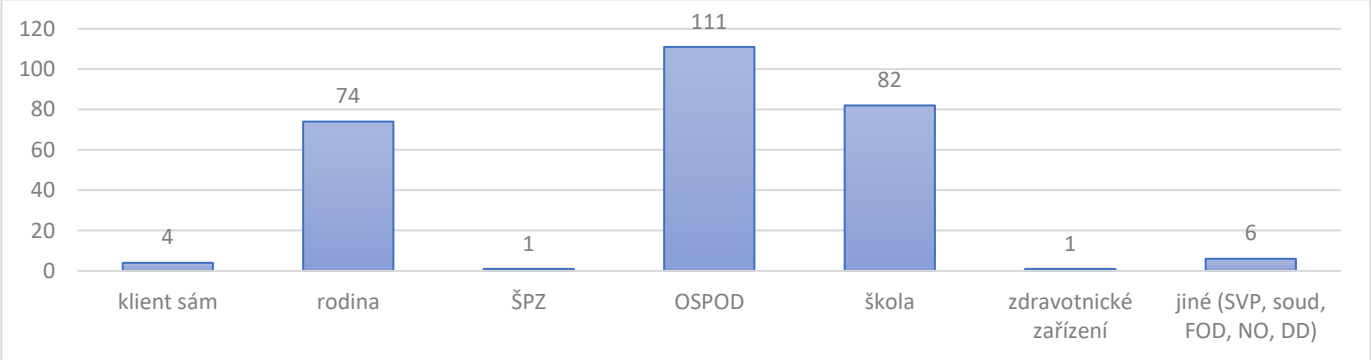
3 Popis a hodnocení aktivit SVP ve školním roce 2025/26

3. 1 Ambulantní oddělení: 279 klientů

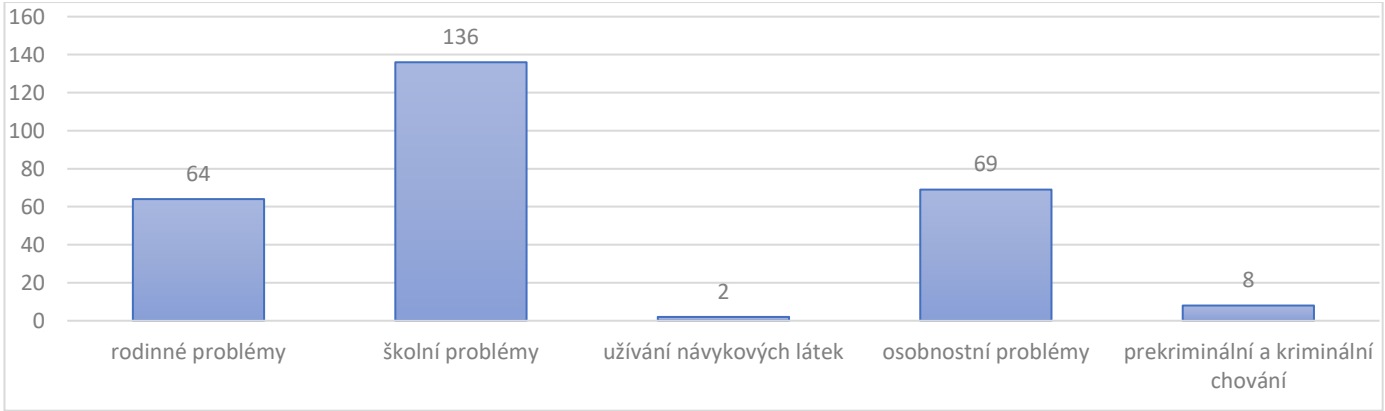
a) rozdělení klientů podle věkových skupin:

b) iniciátor příchodu klientů do střediska:

c) důvody příchodu klienta do střediska:

Poskytované služby
Středisko poskytuje služby:

- diagnostické,
- poradenské,
- terapeutické,
- vzdělávací,
- speciálně pedagogické a psychologické směřující k nápravě poruch v sociálních vztazích,
- výchovné a sociální,
- informační.

Další nabízené služby jsou:

- krizová intervence,
- víkendové zátěžové pobyty,
- řešení školních problémů přímo v kmenové škole (kdy jsou přítomni OOV, dítě, jeho vyučující, ev. další pracovníci školy), účast na výchovných komisích,
- řešení rizikového chování na příslušném pracovišti OSPOD (rodič, dítě, pracovník OSPOD),
- práce s třídními kolektivy,
- případová setkání a konference
- ambulantní terapeutické skupiny.

Ve školním roce 2025/2026 bylo evidováno celkem 279 klientů, z toho 147 nových, proběhlo 1185 reedukačně terapeutických činností.

3. 1. 1 Terénní služby

Námi nabízené činnosti/služby probíhají 1x měsíčně **na některých základních školách** v domažlickém, tachovském i klatovském regionu (konání poradenských dnů se odvíjí od zájmu školy o službu) **a na pracovištích OSPOD** (jak pro společné klienty SVP a OSPOD, tak jen pro klienty SVP) **v Tachově, Klatovech, Sušici, Stříbře a Horažďovicích**, kde máme pro tyto účely k dispozici vyhrazené prostory. Výhodou práce v terénu je navázání kontaktů i s rodinami, které nespolupracují s OSPOD, ale mohou díky větší dostupnosti využít námi nabízené poradenské či terapeutické služby v místě svého bydliště.

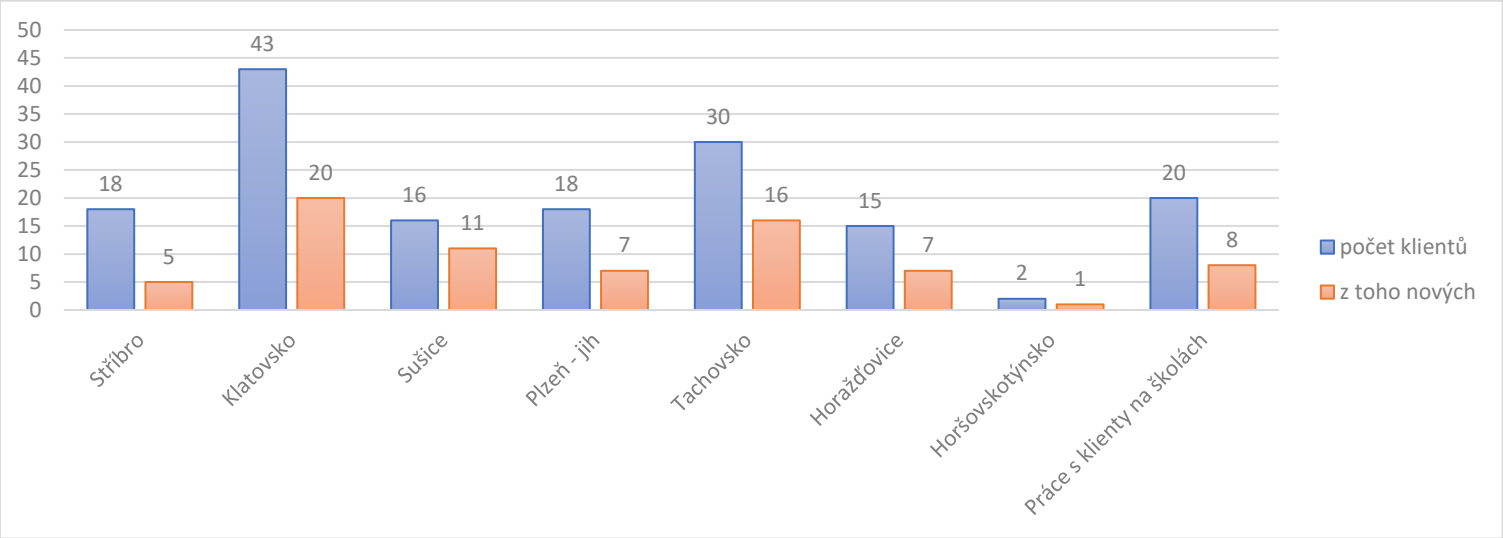
Práce s klientem **na školách** se osvědčuje díky úzké spolupráci s výchovnými poradci a třídními učiteli. Pro rodiče i dítě je škola navíc přirozené prostředí, nikoli „nová“ instituce. Po úvodní části, kdy je přítomen zpravidla třídní učitel a poskytuje informace, pracujeme s klientem a rodinou. Učiteli jsou poté podávány informace a doporučení související jen se školní problematikou. Výhodou této služby je, že se daří zachytit problémy v rané fázi vývoje.

Intenzivní pravidelná spolupráce probíhala s **4 školami** (formou poskytování pravidelných poradenských dnů – celkem 31 reedukačně terapeutických činností s 20 klienty, osobní i telefonické konzultace s vyučujícími, na 2 základních školách byly pořádány 2 ambulantní terapeutické skupiny).

Práce v terénu **na OSPOD** má výhodu dostupnosti, pro řadu sociálně znevýhodněných klientů je naše služba k dispozici v pravidelném termínu každý měsíc. Výhodou je dále úzká spolupráce s pracovníky OSPOD, kdy si pružně předáváme informace před započetím práce i

po jejím ukončení, pokud to situace vyžaduje, mohou být pracovníci OSPOD přítomni části rozhovoru, spolupodílet se na hledání návrhů řešení. **Ve školním roce 2025/2026 bylo realizováno na pracovištích OSPOD 384 reedukačně terapeutických činností s 122 klienty, z toho bylo 59 klientů nových, 31 reedukačně terapeutických činností pak proběhlo na školách**.

Počet klientů v terénu (OSPOD + školy) dle jednotlivých regionů

V terénu jsme pracovali celkem se **142 klienty, z tohoto počtu bylo 67 klientů nových**. V terénu bylo realizováno celkem **415 reedukačně terapeutických činností**.

3. 1. 2 Terapeutické ambulantní skupiny

„Čtyřlístek“: 5 skupin – celkem 38 dětí, 54 setkání, 6 rodičovských setkání

Cílovou skupinou jsou děti prvostupňové, tj. od 1. – 5. třídy.

Program „Čtyřlístku“ je koncipován pro děti s potížemi ve škole (nerespektování pravidel a autorit, „roztěkanost“/nepozornost, vyrušování, neadekvátní reakce na neúspěch, předvádění se), v sociální oblasti (narušené vztahy s dětmi, děti odmítané/nepřijaté, nevhodné způsoby sebeprosazení), s osobnostními obtížemi (úzkostné, bojácné, strhávající na sebe pozornost, agresivní).
V jedné skupině se model práce opírá o úzkou spolupráci vyučujících, rodičů a SVP, každotýdenní předávání si informací, konzultace, zpětné vazby, kdy s dítětem jsou probírány „aktuální“ věci, můžeme na to reagovat i úpravou programu (př. dramatizace). Snažíme se zařazovat společné skupiny s rodiči, probíhají i individuální schůzky s rodiči.

„MOST“: 2 skupiny realizované v prostorách základní školy, 9 dětí, 10 setkání

Cílovou skupinou jsou děti druhostupňové – 6. – 8. třída.

Stejně jako u programu Čtyřlístek jsme řešili vztahové problémy, konfliktní vztahy se spolužáky, pozici dětí ve třídě, „hledání se“. Učitelé jako problém označovali neplnění školních povinností, odmítání práce v hodinách, nerespektování autorit.

Ve svých zpětných vazbách klienti hodnotili absolvování ambulantní skupiny pozitivně, zlepšení uváděli v oblasti vrstevnických vztahů, plnění školních povinností a dodržování pravidel ve škole i doma.

„MIU“: 1 skupina, 9 dětí, 13 setkání, 1 rodičovské setkání

Ve školním roce 2025/26 byly v metodě MIU (Metoda instrumentálního uvědomování) vyškoleny 3 pracovnice střediska. MIU vnímáme jako účinný nástroj pro nabývání klíčových kompetencí, vede k **rozvoji kognitivních, emocionálních i sociálních dovedností**, proto jsme s metodou začali ihned pracovat jak v ambulantních skupinách, tak s dětmi na internátním pobytu.

3. 1. 3 Práce s třídním kolektivem

Ve školním roce 2025/26 po této službě ze strany škol nebyla poptávka.

3. 1. 4 Případové konference

V tomto školním roce jsme se účastnili **6 případových konferencí**.

3. 1. 5 Případová setkání

Dlouhodobě se během internátního pobytu daří úzce spolupracovat s příslušnými odděleními SPOD, což má kladný vliv na další práci s klientem a jeho rodinou, úspěšnou realizaci daných doporučení a změn. Pracovníci jsou v den ukončení pobytu zváni na případové setkání, kterého se kromě rodičů v některých případech účastní i kolegové z NNO.
Ve školním roce 2025/26 se uskutečnilo cekem **17 případových setkání**.

3. 1. 6 Výchovné komise

V rámci prevence jsme se účastnili **18 výchovných komisí** na základních školách.

3. 1. 7 Spolupráce s dalšími institucemi

I ve školním roce 2025/2026 se dařilo rozvíjet užší propojenost mezi jednotlivými organizacemi a institucemi, které se spolupodílejí na řešení problémů našich klientů.

Spolupracujeme:

- s PPP v Domažlicích, Klatovech, Tachově,
- se SVP v Plzni, v Karlových Varech,

- s DDÚ v Plzni,
- s PČR v Domažlicích, Tachově a v Klatovech,
- s PMS v Domažlicích,
- s SPC Horšovský Týn,
- neziskovými organizacemi – o. s. Kotec Tachov, Domus, s org. Člověk v tísni v Domažlicích, Klatovech, s Archou Klatovy, Adité aj.

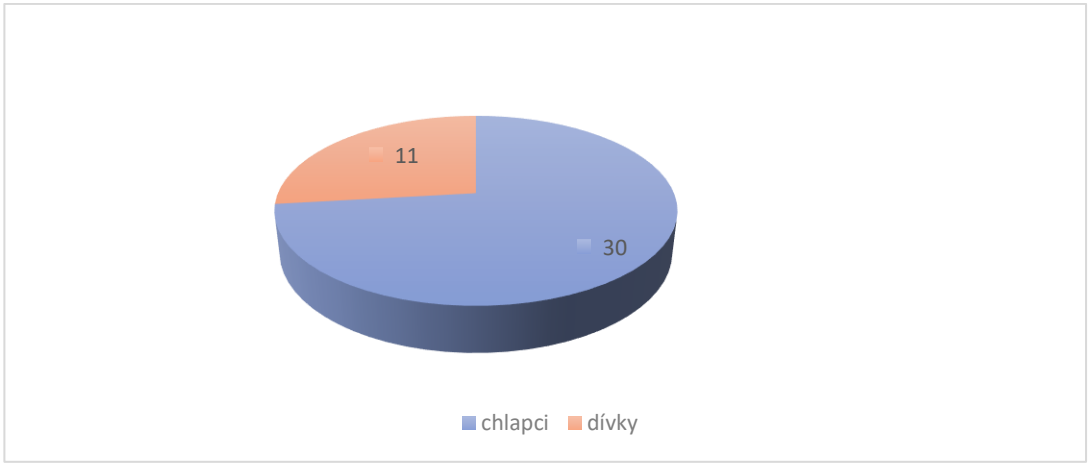
3. 1. 8 Přednášková činnost, metodické konzultace

V tomto školním roce proběhlo 430 pravidelných metodických telefonických i osobních konzultací s vyučujícími.

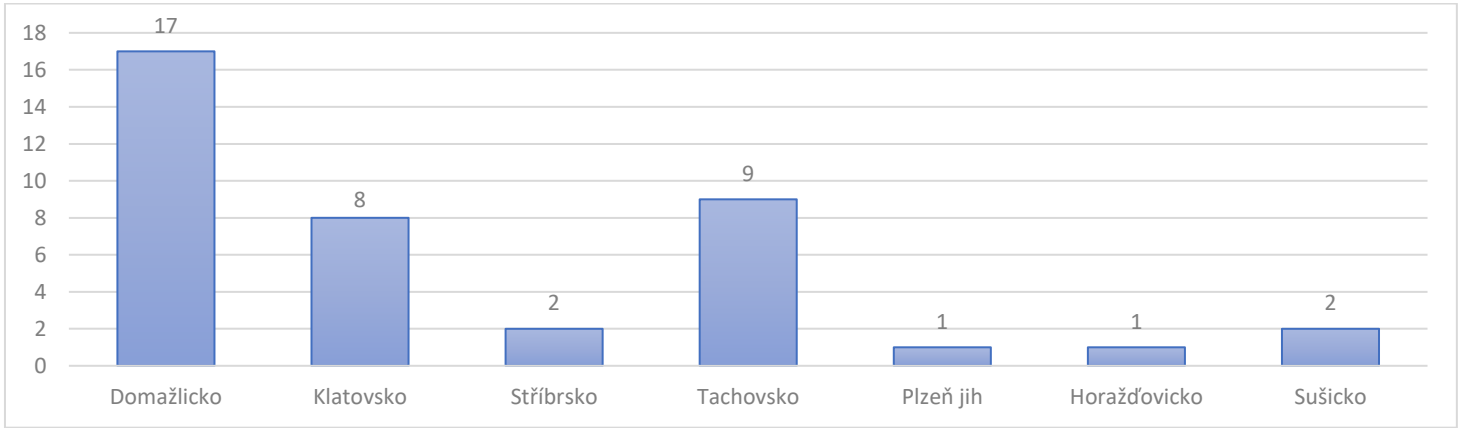
V průběhu školního roku jsme se účastnili **9 multitýmových setkání** (OSPOD, SVP, PPP, školy, zástupci PČR a MP, PMS).

V letošním roce jsme zorganizovali **7. ročník Střediskového semináře** na téma: **„Duševní zdraví dětí".** Mezi přednášejícími byli Mgr. Martin Fládr, zástupce ředitele a etoped DDÚ Plzeň, Mgr. Bedřich Doležal vedoucí oddělení se specializovaným programem zvýšené adiktologické podpory DÚ Hodkovičky Praha a Mgr. Jaroslava Tykalová, zástupkyně ředitele ScioŠkola s.r.o. Praha Stodůlky.
Semináře se účastnila téměř stovka odborných hostů z řad škol, OSPOD, PMS, SVP a NNO, PČR. Akce byla kladně hodnocena.

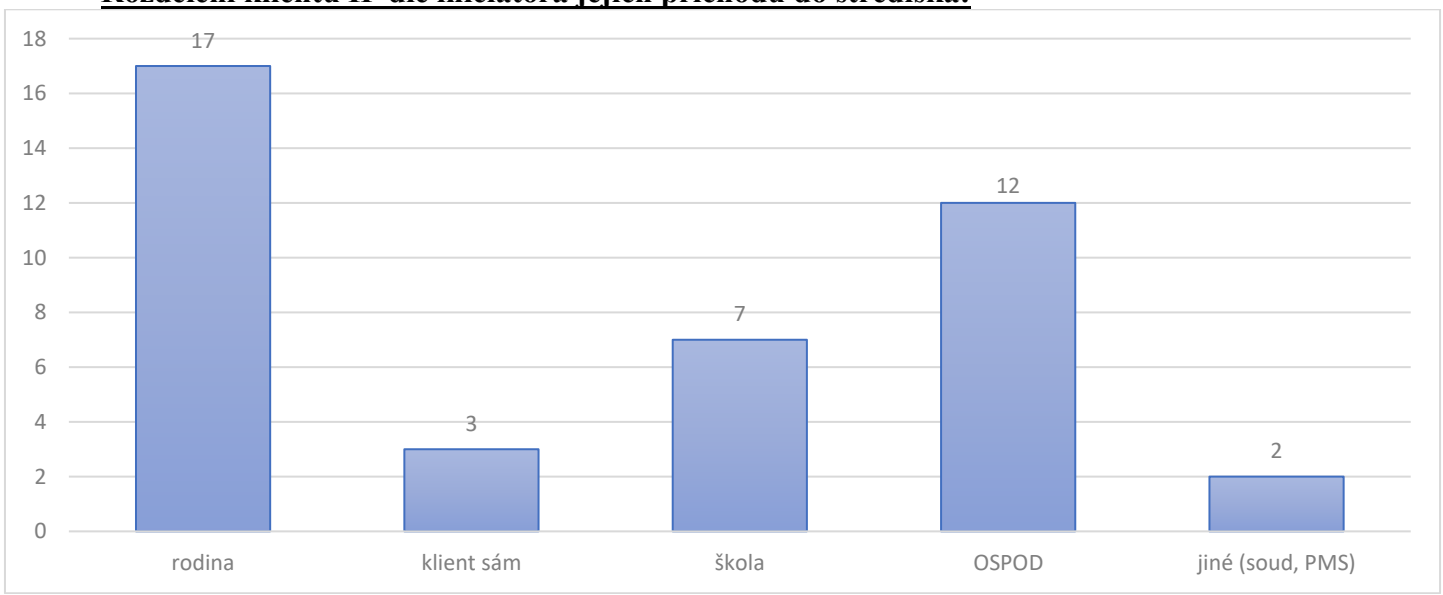
3. 2 Internátní oddělení: 41 klientů

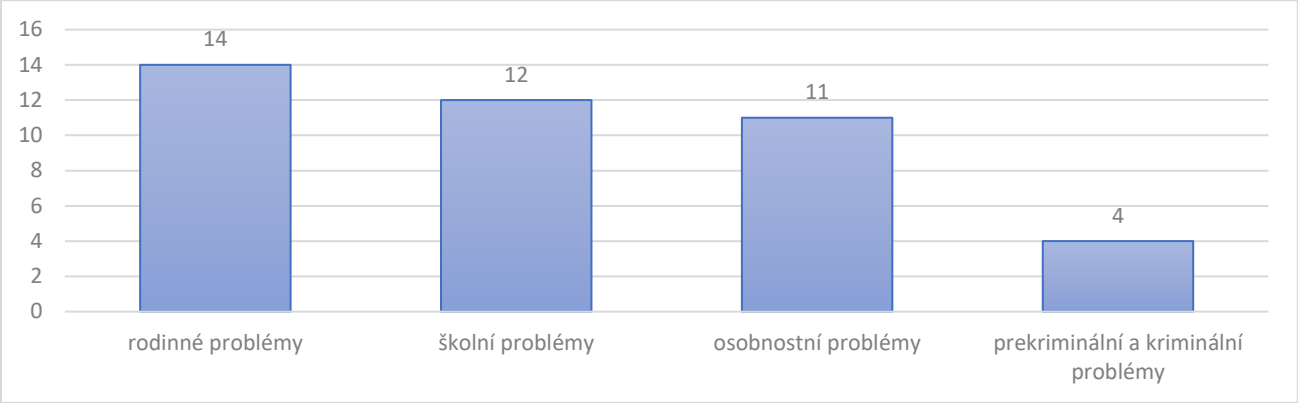
Počet klientů na internátním pobytu dle regionů

Rozdělení klientů IP dle iniciátora jejich příchodu do střediska:

Důvody přijetí na internátní pobyt – údaje vyplývající z první zakázky, tj. z prvního kontaktu s klientem a jeho rodinou:

V průběhu internátního pobytu (tj. až po vytvoření zakázky od klienta a jeho rodiny) probíhá detailnější diagnostika osobnosti klienta a příčin jeho problémů.

Průměrný věk dětí absolvujících internátní pobyt ve školním roce 2025/26 byl **13,48 let**.

Při analýze příčin problémového/rizikového chování jsme v tomto školním roce nejčastěji zaznamenali, že:
v 51% rodin byly výrazně narušené vztahy a komunikace mezi členy rodiny,
68% dětí mělo narušené vztahy s vrstevníky,
u 44% dětí jsme řešili výrazně narušený vztah k autoritám,
8% dětí žilo v prostředí, kde byly nadužívány návykové látky (alkohol, drogy…),
11% dětí prožilo násilí v rodině (včetně např. VTOS rodiče).

Na pobytu bylo 6 dětí v pěstounské péči (z toho ve dvou případech byla během pobytu na žádost pěstounů tato forma výchovy ukončena a děti byly umístěny do zařízení ústavní péče), 1 dítě adoptované, 6 dětí (tj. 14,63%) ve výhradní péči otců (odchod a nezájem matky). V tomto školním roce ve srovnání s lety předchozími proběhlo více opakovaných pobytů – u 5 dětí (tj. 12% z celkového počtu).

V letošním školním roce jsme se potýkali s přetrvávajícím problémem nedostatečné kapacity psychiatrické péče, 3 klientům jsme ji doporučovali s vědomím, že je pro ně nedostupná, ačkoli děti vyžadovaly okamžitou pomoc. U 4 dětí jsme jejich chování označili jako extrémně agresivní.

Již několik let řešíme nárůst agrese mezi dětmi i trestné činnosti (krádeže, experimentování s návykovými látkami, výtržnictví, trestná činnost na „sítích“, kyberšikana…). Zaznamenáváme také případy agrese „pro zábavu, z nudy“ - tzv.zážitkové násilí.

Naprostá většina dětí tráví velkou část volného času na mobilech a PC, přestávají docházet na kroužky. Jejich skutečné sociální kontakty jsou minimální. Vytrácí se schopnost i chuť spolupracovat s druhými, děti jsou nerozmluvené, nevymluvené, méně odolné vůči zátěži.

Stále více dětí má zkušenost se širokou škálou drog a návykových látek, které se velkou rychlostí rozšířily na našem trhu – elektronické cigarety, HHC, HHA, nikotinové sáčky,

kratom… Jsou pro ně snadno dostupné, podporované reklamou na sociálních sítích, kde jsou prezentované jako „neškodné“ a některé látky dokonce jako podpůrné. V praxi/na internátním pobytu se setkáváme s případy předávkování, děti popisují fyzické potíže po užití.

Výrazně v poslední době vystupuje zanedbávající styl výchovy, který nerozvíjí potenciál dětí, nejen školský, ale ani osobnostní. O příčinách můžeme diskutovat – větší zaneprázdněnost rodičů, ale také jejich vlastní pohodlnost/nezájem, i rodiče se stávají závislými na mobilech, tráví velkou část času na sociálních sítích, nemají pak čas na to, dětem se věnovat, mluvit s nimi. Důsledkem poskytování nepřiměřené autonomie jsou děti „samořídící se a samorostlé“, „nevymazlené“, osamocené a vyprahlé.

Nejčastější projevy rizikového chování u dětí pak jsou:

- problémy s respektováním autorit a pravidel
- selhávání ve vztazích (nemají kamarády, snížená schopnost týmové práce), jsou neoblíbení, ovlivnitelní nežádoucím směrem
- naučená bezmocnost, nesamostatnost,
- nízká sebeúcta, nízké sebehodnocení, odevzdanost – nevýkonnost, depresivní ladění
- závislosti – zejména na soc. sítích

Neřešitelné (a neřešené) záškoláctví

8 dětí - t.j 19,5% (oproti předchozímu roku pokles) mělo rozsáhlé záškoláctví (vyšší desítky až stovky neomluvených hodin), které začalo již v době covidu. Pokud se jedná o děti v 7. či 8. třídě, vnímáme jako zásadní problém „co s nimi“? Pobyt zvládnou bezproblémově, režimové nastavení jim vyhovuje, doplní část učiva (jsou školsky úspěšní, díky tomu motivovanější ke školní práci, klidnější), navazují kamarádské vztahy. Po návratu domů po několika dnech ve škole a v domácím prostředí však opět sklouzávají k záškoláctví. Pracovníci OSPODu nechtějí (nesmí?) děti umisťovat do ústavní výchovy, avšak děti do školy nechodí. Hledáme důvody, příčiny, probíhá spolupráce se školami, u těchto dětí je často patrná zakořeněnost životního stylu „nevstanu a do školy nejdu“ z našeho úhlu pohledu omlouvaná nejrůznějšími diagnózami.

Klienti v pedopsychiatrické péči

Ve školním roce 2025/26 vnímáme nárůst dětí s potížemi projevujícími se psychiatrickou symptomatikou (úzkosti, panické ataky, enuréza, enkopréza, halucinace, závislostní chování – zejména mobil, nadužívání nových návykových látek).

Více než třetina dětí na internátním pobytu vyžadovalo pedopsychiatrickou péči, z tohoto počtu 29% dětí na pobytu již psychiatrickou medikaci pravidelně užívalo. Děti popisovaly své stavy a prožívání, kdy se cítí nevýkonně, zle, depresivně, pociťovaly a chovaly se úzkostně. Psychiatrické vyšetření bylo z těchto důvodů doporučováno 3 dalším klientům.

V průběhu školního roku absolvovalo celkově více dětí s vážnými zdravotními diagnózami vyžadující odbornou péči – Crohnova choroba, diabetes 1. typu. Jednomu klientovi byl pravidelně aplikován vychovateli růstový hormon.

Hodnocení vychovatelů

Problémové chování u dětí často souvisí s narušenými či komplikovanými vztahy v rodině. Velmi často se ukazovalo, že největším problémem je komunikace jak v rodině, tak mezi vrstevníky a spolužáky. Charakteristická u dětí na pobytu byla hostilita, agrese a neustálé vytváření sporů. Jejich vzájemné postoje byly často sebestředné a ignorující, bez schopnosti spolupracovat a navazovat zdravé vztahy.

Z těchto důvodů jsme se zaměřovali především na rozvoj komunikačních dovedností. U části dětí bylo patrné, že výrazná orientace na komunikaci prostřednictvím sociálních sítí může

negativně ovlivňovat jejich schopnost vést přímý rozhovor, přiměřeně vyjadřovat emoce, naslouchat druhým a správně porozumět jejich sdělení. V osobním kontaktu se pak někdy objevovala nejistota, zkreslené vyhodnocování situací, nepřiměřeně útočné reakce nebo obtíže s otevřeným vyjádřením vlastních pocitů a potřeb.

Ve středisku jsme proto věnovali pozornost zlepšování vyjadřovacích schopností, zvládání konfliktních situací neagresivním způsobem, vnímání potřeb druhých a hledání společných rozhodnutí a kompromisů. Tyto schopnosti byly rozvíjeny prostřednictvím cílených technik i při běžných činnostech v rámci každodenního režimu. Děti jsme vedli k uvědomění, že spolupráce, vzájemný respekt a vytváření zdravých vztahů jsou důležité nejen během pobytu ve středisku, ale také v jejich rodinném, školním a mimoškolním prostředí.

Na tuto oblast navazovalo také výraznější využívání společných rituálů, jejichž význam jsme v tomto školním roce na základě předchozích pozitivních zkušeností více zdůrazňovali. Některé z nich pomáhaly dětem ohlédnout se za tím, co během pobytu prožily, co se jim podařilo a v čem se posunuly. Patřila mezi ně například tvorba střediskového filmu, na níž se děti aktivně podílely. Účastnily se natáčení a výběru filmového materiálu, fotografií i vhodného hudebního doprovodu. Výsledný film byl prezentován v závěru pobytu a zachycoval společné činnosti i důležité okamžiky, které děti během pobytu prožily. Jeho cílem bylo představit rodičům úspěchy jejich dětí, ukázat, jak dokážou přiměřeně přebírat odpovědnost, a poukázat na jejich schopnosti a dovednosti, o nichž rodiče někdy ani nevědí.

Další rituály byly voleny tak, aby je děti mohly v přiměřené podobě přenést do svého rodinného prostředí, případně jimi obohatit již existující rodinné zvyklosti. Jednalo se zejména o společné sváteční obědy a svačiny v závěru pobytu, kterých se účastnili všichni zaměstnanci střediska, dále o banket na SOU Domažlice nebo čajový obřad ve středisku, jenž býval zakončen návštěvou čajovny. Také v rámci výtvarné výchovy byl zdůrazňován význam rodinných tradic. Děti vyráběly tematické výrobky, které si na závěr odnášely domů jako dárek pro své rodiče.

Významným rituálem bylo také závěrečné rozloučení, kterým byl pobyt dětí ve středisku symbolicky uzavřen. Jeho součástí bylo shrnutí dosažených úspěchů, práce na sobě i na vztazích s druhými, zlepšení komunikačních dovedností a vzájemné oceňování. Závěrečné setkání současně představovalo vyvrcholení práce ve skupinách a komunitách, během nichž se děti učily přijímat pochvalu i konstruktivní kritiku, komunikovat s dospělými i vrstevníky, vyjadřovat své názory a zdravým způsobem nahlížet na vlastní chování.

Prostřednictvím těchto rituálů jsme se snažili posilovat u dětí pocit bezpečí, sounáležitosti a vzájemného respektu. Současně jsme jim chtěli zprostředkovat zkušenost, že společně prožívané události a rodinné tradice mohou přispívat k vytváření pozitivních vztahů a jejich upevňování v rodině.

Současně jsme se více zaměřili na prolínání předmětu informatika do práce na internátě. Vysvětlovali jsme si rizika v kyberprostoru a na sociálních sítích obecně, tak, aby se předcházelo trestné činnosti. Dále se děti učily vypracovávat prezentace k absolvovaným výletům a projektům, tak, aby dokázaly vyhledat potřebné informace a v závěru je dokázaly prezentovat. Což opět napomáhalo rozvíjet jejich komunikační dovednosti.

U části dětí jsme nadále pozorovali nižší motivaci k zapojování do mimoškolních a volnočasových aktivit. Některým z nich chyběla potřebná podpora, pravidelnost a vedení k odpovědnosti, což omezovalo jejich možnosti dlouhodobě rozvíjet vlastní zájmy a schopnosti. Tento problém se výrazněji projevoval u starších žáků při rozhodování o jejich dalším vzdělávání a profesním směřování. U některých se objevovala nejistota, pasivita, nižší výkonnost, zvýšená unavitelnost nebo celkový nezájem o plánování vlastní budoucnosti. Také z tohoto důvodu jsme děti podporovali v poznávání jejich silných stránek, schopností a zájmů a vedli je k postupnému přebírání odpovědnosti za vlastní rozhodování a další směřování.

Volnočasové aktivity realizované v průběhu internátního pobytu ve školním roce 2025/2026

Pravidelné návštěvy knihovny v Domažlicích
Návštěvy jezdeckého oddílu v Domažlicích
Mimo běžné sportovní aktivity bylo využíváno veřejnosti otevřené hřiště GJŠB v Domažlicích, volně dostupné workoutové hřiště, další dětská hřiště se sportovními prvky.
Ve středisku byly děti seznamovány se základy aikido, sebeobrany.
Chození na bowling do areálu bazénu v Domažlicích.
Přednáška ze strany Městské policie Domažlice
Návštěvy čajovny s přednáškou o čaji
Pravidelné pěší vycházky a výlety v okolí Domažlic, zejména na horu Baldov, na poutní místo Vavřineček, na Můstek, do Petrovic, do Havlovic, na Hrádek, na Zelenovské rybníky, včetně pravidelných stopovaček po Domažlicích, na Babylon a blízký Čertův kámen
Výlety na kolech po cyklostezkách v blízkosti Domažlic
Výlet na hrad Švihov, do města Klatov a okolí
Výšlapy na horu Čerchov
Výlet do Lomu Starý Klíčov u Mrákova včetně podvodní pozorovatelny
Vystoupení v ZŠ speciální a Praktické škole Diakonie ČCE Merklín

3. 2. 1 Práce s klienty

- Diagnostika (psychologická, etopedická, speciálně pedagogická/školní). Dle potřeby a možností zajištění psychiatrické péče.
- Terapie (KBT, narativní techniky, arteterapie, dramaterapie, ergoterapie, muzikoterapie, relaxační techniky, dále práce s kamerou aj.). Terapeutická práce těží ze skupinové dynamiky, využívá metody skupinové psychoterapie, je využívána role „mluvčích“ ve skupině, kdy se děti učí komunikovat, rozhodovat, řada skupin je samořídících.
- MIU – Metoda instrumentálního uvědomování.
- Režimové nastavení (viz vnitřní řád).
- Projekty.
- Rituály.
- Volnočasové aktivity.
- Propojenost se školou a domovem.
- Případová setkání.

Dále:

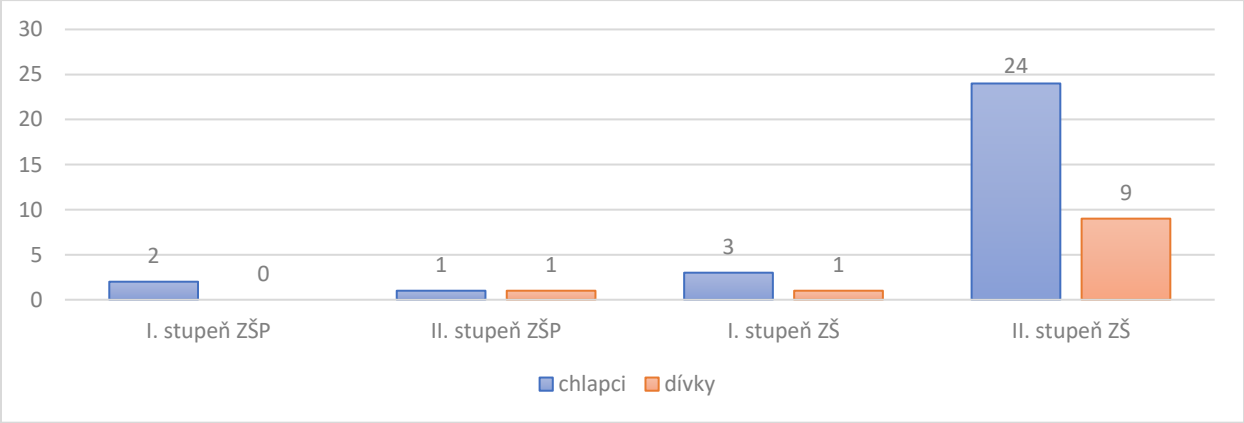
- Doplňování základů učiva, včetně nácviku čtení, psaní, počítání (trivia).
- Rozvoj slovní zásoby.
- Přenášení zodpovědnosti na klienta, zvyšování samostatnosti.
- Práce s dosaženými úspěchy. Děti vnímají, že látce rozumí, chápou ji, pracují s větším nasazením, dostávají lepší známky. Zároveň zažívají úspěchy v řadě různých oblastí včetně vztahových (doma, ve škole).
- Pravidla, režim, důslednost.
- Zpětné vazby - hodnocení klientů probíhá slovní formou, přičemž je důraz kladen především na podporu a rozvoj motivace.
- Spolupráce se zapojenými organizacemi – OSPOD, PPP, SPC, NNO.

Práce s rodinou během internátního pobytu

Naším cílem je i spolupracující rodič. Snažíme se o jasnou komunikaci, včasné plánování termínů, vytváření atmosféry ve středisku, která je pro rodiče nekonfliktní, příjemná, přirozená.

- **Rodičovské skupiny** jsou v průběhu pobytu dvě.
- **Rodinný den** (rodinná sobota) – všechny rodinné soboty byly realizovány v plánovaných termínech. Jde o nejintenzivnější část práce s rodinou.
- **Individuální práce s rodinou**

3. 2. 2 Škola

Pracujeme se vstupními a výstupními testy, které jsou zaměřené na ověření znalostí a dovedností dítěte v daném ročníku a na úroveň čtenářských kompetencí. U vstupních testů zaznamenáváme vysokou chybovost, nedostatky v základech učiva, u výstupních testů je pak patrné zlepšení v mnoha oblastech, některé děti udělají výrazný posun při čtení. Plánujeme v tomto mapování pokračovat.

Metody práce

- Diagnostika,
- nápravy SPU, důraz je kladen na rozvoj úpravy řeči, čtenářských, početních a grafomotorických dovedností,
- pravidelná příprava na vyučování, učení se i v osobním volnu,
- práce dle možností dítěte (dílčí úspěchy),
- "Kemp" - škola v přírodě
- .Projektové vyučování

Práce „s okolím dítěte"

- Individuální práce s rodiči, vyučující je seznámí se školními výsledky, rozebírá s nimi učební styly, přípravu na vyučování, význam spolupráce s kmenovou školou atd.
- Jednodenní (někdy i několikadenní) návštěva dítěte kmenové školy, a to zpravidla v polovině pobytu; příprava na návrat do kmenové školy.

- Klademe důraz na spolupráci s třídními učiteli, výchovnými poradci a metodiky prevence. Před ukončením pobytu jsou třídní učitelé (příp. i jiní zástupci školy, kteří projeví zájem), zváni do SVP, kde se mohou seznámit s činností střediska, metodami a formami práce učitele, systémem hodnocení a průběhem školní práce svého žáka.
- Ve školním roce 2025/2026 proběhlo **12 osobních konzultací**, kdy se třídní učitel ev. i další zástupce školy dostavil na osobní schůzku do našeho zařízení, v **9** případech byla konzultace s učiteli řešena telefonicky a emaily, v **1 případě** proběhla společná schůzka online formou. 10 plánovaných schůzek bylo ze strany oslovených kmenových škol zrušeno, v 8 případech na nabídku škola ani nereagovala. V případě jednoho klienta nebyla schůzka kmenové škole nabízena (opakovaný, krátkodobý posilovací pobyt před koncem povinné školní docházky).
- Klienti mají možnost přihlašovat se do svých uživatelských účtů v rozhraní online vyučování jejich kmenové školy, kde si v případě potřeby vyzvedávají a odevzdávají zadané úkoly, komunikují s vyučujícími, absolvují testy.
- **Spolupráci s vyučujícími** vidíme jako velmi důležitou, děti se na návštěvy učitelů většinou těší, cení si projeveného zájmu, učitelé mohou vidět svého žáka „jinak“, než v zažitých stereotypech kmenové školy.

V tomto školním roce jsme s dětmi pokračovali v návštěvách knihovny a následných referátech o těchto knihách. Dlouhodobě se také osvědčuje pravidelné čtení a práce s pověstmi, které děti dostávají k přečtení na týden.
Školní problémy jsou ve škále všech počátečních problémů (osobnostní, rodinné apod.) ty nejlépe ovlivnitelné, jejich „odbourávání“ dětem velmi pomáhá.

3. 2. 3 Úspěšnost klientů po ukončení IP

Děti hodnotí pobyt ve třech dotaznících, první je adaptační, další při ukončování pobytu a poslední v katamnestické péči.

Všichni mají pocit, že jim pobyt pomohl, že neměli ve SVP strach, objevují se pouze počáteční obavy při nástupu na pobyt.

Pozitivně hodnotí zlepšené vztahy doma (bavíme se, mám lepší vztah s mamkou, máme na sebe víc času, poslouchám, chodím do školy). Dále se ve výstupech objevuje, že se děti naučily respektovat ostatní, zlepšily komunikaci s okolím, jsou samostatnější.

Oceňují práci vychovatelů, líbí se jim, že si s vychovateli mohou povídat, jejich trpělivost, pozitivně hodnotí podporu a pomoc. Uvítaly by (děti) mít více času na mobil.

Dotazníkovým šetřením po 1 až 2 měsících od ukončení pobytu většinou uvádí zlepšené školní výsledky, zlepšené vztahy se spolužáky, doma děti většinou respektují dohodnuté věci. Méně úspěšné se jeví eliminování mobilu.

Rodiče pobyt hodnotí většinou jako přínosný, zaznamenávají změnu komunikace, změnu vztahů doma, plnění povinností, větší soustředěnost, dodržování pravidel.

Pozitivní stránky/ daří se

Zlepšovat čtenářskou gramotnost dětí, která ovlivňuje pocity spokojenosti i sounáležitosti v rodině i ve škole (well-being). Výrazně tím děti zlepšují školní úspěšnost, kterou si přenáší do svých škol. Zlepšují komunikaci s okolím, učí se vyjadřovat své pocity, myšlenky, učí se diskutovat.

Zvyšovat samostatnost dětí, děti odchází a po pobytu si více věří, jsou schopné plnit na ně kladené nároky, dokáží samostatně plnit své povinnosti.

Děti se naučí vnímat a dodržovat pravidla.

Najdou si kamarády.

Zlepšují vztahy s rodiči, sourozenci, mají náhled na své chování.
Začnou sportovat, zpívat, kreslit a hledají si kroužky.
Převažují pocity radosti a důvěry.

3. 2. 4 Útěky, úrazy, předčasná ukončení pobytu

Ve školním roce máme evidováno 14 úrazů, žádný úraz nebyl registrován.

Neřešili jsme žádný útěk.

Devíti klientům byl internátní pobyt předčasně ukončen (vysoký počet psychiatrických pacientů, extrémní agrese, děti odmítané rodiči, zdravotní důvody, doporučení vhodného typu jiné odborné péče na základě proběhlé diagnostiky). Dvě děti ihned po pobytu byly umístěny do zařízení ústavní výchovy (jednalo se o děti v pěstounské péči, pěstouni zažádali v průběhu pobytu o její zrušení).

3. 2. 5 Finanční příspěvek na úhradu internátního pobytu

Ve školním roce 2025/2026 se nám podařilo ve spolupráci s příslušnými pracovišti OSPOD a Úřady práce z dotace Plzeňského kraje pro sociálně slabé a znevýhodněné rodiny získat dle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, dávku mimořádné okamžité pomoci, a to v celkové výši **13 419 Kč.**

- ÚP Tachov přispěl 3 klientům částkou 4 061,- Kč
- ÚP Domažlice přispěl 2 klientům částkou 9 358,-

4 Další aktivity

4. 1 Výjezdové aktivity

Ve školním roce 2025/2026 proběhl na podzim a na jaře "Kemp" - škola v přírodě.

4. 2 Sponzoři

Ve školním roce 2025/26 jsme obdrželi finanční dary z městských úřadů i od soukromých subjektů. Celková výše darů byla **45.000,- Kč**.
Z toho jednotlivé MěÚ přispěly těmito částkami:

- Horažďovice 5.000,- Kč
- Klatovy 6.000,- Kč
- Holýšov 7.000,- Kč
- Tachov 6.000,- Kč
- Sušice 6.000,- Kč
- Kdyně 5.000,- Kč
- p.Tomáš Husník 10.000,- Kč

4. 3 Vzdělávání pracovníků SVP

- MIU I., MIU II. – 3 pracovníci
- účast na odborných seminářích a kurzech – převážně online formou,
- účast na školeních pořádaných zaměstnavatelem v prostorách DDÚ Plzeň – „Trauma respektující přístup“ (4 pracovníci), „Práce s terapeutickými kartami“ (3 pracovníci),
- účast na Psychologických dnech ve FN Plzeň
- účast na odborném semináři v SVP Karlovy Vary – téma „Sebepoškozování“,
- pravidelná supervize na našem pracovišti – případová, týmová, individuální,
- pořádání střediskového semináře „Duševní zdraví dětí“

4. 4 Akce pro zlepšení vybavenosti

- výměna plynového kotle
- výmalba
- postupná výměna postelí na internátě
- obnova PC techniky

4. 5 Praxe studentů

V tomto školním roce absolvovali praxi v našem zařízení 4 studenti vysokých a vyšších odborných škol.

4. 6 Supervize

Opět jsme pracovali pod supervizním vedením Ing. Mgr. Štěpánky Syrovátkové.

4. 7 Aktivity připravované pro šk. rok 2026/27

- Pokračování v již osvědčených způsobech práce (ambulantní terapeutické skupiny, rodičovské skupiny, Rodinné dny, práce s kamerou, podpora školní úspěšnosti dětí, rozvoj zájmové činnosti apod.).

- Rozvoj čtenářských kompetencí a čtenářské gramotnosti – nácvik a procvičování techniky, práce s textem, porozumění, mapování a sledování vývoje čtenářství a matematické gramotnosti.

- Pokračovat v osvědčených metodách výuky – škola v přírodě „Kemp“, projektové vyučování.

- Rozhodli jsme se pokračovat i v přednáškové činnosti, v srpnu plánujeme na základě zpětných vazeb účastníků předchozích ročníků uspořádat 8. střediskový seminář.

- Již více než dva roky jsme personálně oslabeni o pozici psychologa. Doufáme, že se do našeho zařízení v nadcházejícím školním roce podaří toto místo obsadit. Prozatím zajišťujeme psychologickou diagnostiku ve spolupráci s externími psychology. Děkujeme za spolupráci kolegyním – psycholožkám z DDÚ a SVP Plzeň, které nám s diagnostikou velkou měrou vypomáhají.

Závěr

I v tomto školním roce jsme zaznamenali vysoký zájem o služby SVP, roste zájem o absolvování internátních pobytů zřejmě v důsledku prohlubujících se a dlouhodobě neřešených problémů dětí.

Nadále řešíme případy rozsáhlého záškoláctví (stovky hodin absencí). Přicházejí častěji děti úzkostné, „neodolné“, které mají nižší práh frustrační tolerance, nesnesou ani lehce vyšší míru běžné zátěže. Nezvládají (nebo je pro ně velkou zátěží zvládnout) ani běžné denní úkony a povinnosti. Volný čas tráví v řádech desítkách hodin na mobilu a sociálních sítích, v důsledku toho mají narušený běžný denní biorytmus, dochází k narušení vztahů s vrstevníky i dospělými. Jejich vývoj pak směřuje k získání některé z psychiatrických diagnóz.

Řada dětí absolvujících internátní pobyt vyrůstá v rodinách, kde zažívají těžká traumata - domácí násilí, alkohol, drogy, jeden z rodičů byl nebo je ve výkonu trestu, odmítnutí/opuštění rodičem. Odpovědnost za výchovu rodiče přesouvají na školu a pomáhající instituce, avšak dítě nadále zůstává v devastujícím rodinném prostředí, protože tato forma péče a výchovy je v současné době někdy i kontraproduktivně upřednostňována. Poněkud naivní je také představa, že s těmito rodinami se „musí“ pracovat, když tito rodiče absolutně nemají kapacitu a často ani zájem cokoli změnit anebo nabízenou pomoc přijímají pasivně či ji ignorují.

Z našeho úhlu pohledu by dítě mnohdy lépe prospívalo v zařízení ústavní výchovy, která je bohužel v současné době velmi stigmatizována. Dítě, které páchá závažnou trestnou činnost je i přes opakované neúspěchy zařazováno do preventivních programů, získává pocit „beztrestnosti, nepostižitelnosti“. Stejné dojmy pak získává i okolí, které bylo jejich např. agresivního chování obětí nebo svědkem. I díky tomu je m.j. celorepublikově zaznamenáván nárůst agrese dětí.

Mobily, počítače, sociální sítě, herní konzole se staly již běžnou, přirozenou součástí životů rodin. Bohužel často sledujeme negativní dopady nadužívání těchto technologií na život rodiny. Mnoho hodin ve virtuálním prostředí tráví nejen děti, ale i jejich rodiče. Mizí společné trávení času rodiny (rodina je sice v jedné místnosti, ale každý na svém telefonu), dětem pozornost rodičů chybí. Rodiče nemají kapacitu (a někdy ani zájem) na to, aby dítěti rozumným způsobem dobu trávenou na mobilu eliminovali. V některých případech je pro ně svým způsobem „pohodlné“, že dítě je zabavené, nevyžaduje jejich pozornost a péči a v danou chvíli nezlobí. Dopady takového dlouhodobého přístupu si příliš nepřipouští.

Riziková je nesamostatnost ve školní práci, děti na pobytu mívají často velmi slabé čtenářské dovednosti, písemný projev je nevyhovující/nečitelný, neumí se vyjadřovat, obtížně hledají slova. Více než polovina dětí druhého stupně neumí násobilku. Nemají vybudovány základy učiva, nemají tak na co navázat, selhávají ve vyšších ročnících a školu začnou nenávidět. Právě v nedostatečně osvojených školních základech se nejdříve projevuje zanedbání péče rodičů v raném dětství.

Práce s dětmi se zužuje na jejich „uhlídání“, zpočátku nemají zájem o nabízené aktivity, opakovaně sdělují, že se nudí, chybí jim mobilní telefon, sociální sítě, které sytí jejich zájem a potřeby okamžitě. Je patrná absence schopnosti (i potřeby) týmové práce.

Oceňujeme přístup některých rodičů, kteří se snaží o změny doma, účastní se plánovaných rodinných aktivit pořádané střediskem.

Velkou pomocí pro nás i v tomto školním roce byly finanční příspěvky od měst i soukromých sponzorů, které velkou měrou pomáhají s realizací volnočasových aktivit internátního oddělení.

Závěrem bychom chtěli ocenit vedení DDÚ za podporu naší činnosti, souhlas s realizovanými akcemi, vstřícnost při plánování našich aktivit a kvalitní vybavenost SVP.

V Domažlicích dne 30. 9. 2026.

Zprávu zpracovaly: Mgr. Hana Tulačková
Mgr. Drahoslava Šupová

Seznam zkratek

IP – internátní pobyt

KCVJŠ – Krajské centrum vzdělávání a jazyková škola

MŠMT – ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NÚV – Národní ústav pro vzdělávání

o.p.s. – obecně prospěšná společnost

o.s. – občanské sdružení

OSPOD – odbor sociálně-právní ochrany dětí

OU – odborné učiliště

PČR – Policie České republiky

PD – poradenský den

PMS – probační a mediační služba

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

RTČ – reedukačně terapeutická činnost

SOU – střední odborné učiliště

SŠ – střední škola

SVP – středisko výchovné péče

TJ – tělovýchovná jednota

ÚP – úřad práce

VOŠ – vyšší odborná škola

VÚ – výchovný ústav

ZŠ – základní škola

ZŠP – základní škola praktická